

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadását vagy megőrséért nem vállal.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Földet a népnek.

(K. Ö.) Azok közül a jelszavak közül, melyekkel az ujkori apostolok a szociális bajokat orvosolni akarják, különös figyelmünkre érdemes az a jelszó, melyet cikkünk élére irtunk. Földet a népnek, — mondják és mivel a nép földéhes, hatásra is lehet számítani, mindaddig, míg az új apostolok a jelszavak mellett megmaradnak. De zavarba jönnek azonnal, amint a gyakorlati kivihetőség felől tudakozódunk.

Felmerül mindenképp az a kérdés, hogy miképpen adjunk a népnek földet? Ingyen e. avagy pénzért? Ha ingyen, honnan vegyük a földet, ha pénzért, honnan vegye a nép a pénzt hozzá? És ha azután meg is oldottuk a föld és pénz kérdését, újra kell kérdeznünk, mily alakban adjuk a földet a népnek? Örökáron, örök bérlet, avagy járadék birtok alakjában? Mert tapasztalat szerint ezek az alakulatok, ahányszor bevalnak, ugyanannyiszor csődöt mondanak. És így kipróbált példákra alig hivatkozhatunk.

A földet a népnek-féle jelszóval nincs is senkinek komoly szándéka a népen

segíteni, ez pusztán csak kortesfogás és megvádolása a nagybirtoknak, mely szerintük antiszociális és hivatását nem teljesíti.

De hát mi is lenne a nagybirtok hivatása? Itt természetesen csupán szociális hivatásáról beszélhetünk. Ez abban állana, hogy a népet földbirtokhoz juttatná.

Legalább ez a legszembeszökőbb szociális ténykedése. Parcellázás és bérletek útján meg is próbálkozott a nagybirtok a népen segíteni, a tapasztalt sikertelenségek azonban óvatosságra intették és a nagybirtok csak tökeerős, minden irányban biztosítékot nyújtó bérlekkel állt szóba.

Ez az állapot mindenesetre hátráltatja a szociális fejlődést, de pusztán a nagybirtokot okozni ezért nem lehet, mert módot kell adnunk a nagybirtoknak, hogy saját jogos érdekei megvédése mellett is szóba állhasson a tökegyenge kicsi emberrel. Vagyis azt a jogi formát kell megtalálnunk, mely mellett a nagybirtok érdekei feláldozása nélkül oldhatja meg szociális hivatását.

Ezt a formát most megtalálta az 1898. évi XXIII. t. c. alapján alakult

Országos Központi Hitelszövetkezet, mely elfogadott egy a szövetkezeti földbérletre vonatkozó (a nagyvárad püspökség mezőgyáni birtokán létesült bérletsszövetkezet mintájára készült) szabályzatot, melyet a pénzügyminiszter is jóváhagyott. Felszólalásunkat ez a körülmény teszi tehát aktuálissá.

A szabályzat lényege a következő. A központ engedélyével a szövetkezetek földet bérelhetnek. A földet tehát nem az egyes polgárok bérlik, hanem maga a hitelszövetkezet, mely a szövetkezeti törvény oltalma és ellenőrzése alatt áll.

A tulajdonossal szemben a szavatos-ságot a hitelszövetkezet viseli és mint-hogy a földbérletben résztvevők és a hitelszövetkezet tagjai annyi értékű üzlet-részt tartoznak jegyezni, amennyi megfelel s az ingatlan évi haszonbérének látnivaló, hogy a központ a pénzügyi oldalát is olyképpen oldotta meg, hogy maga a hitelszövetkezet a földtulajdonosnak teljes garanciát nyújthat.

A földtulajdonos részéről tehát elesik két szempont. Az egyik a kényelmi szempont, mely arra készítette, hogy egy embernek adta bérbe a földjét, a másik szempont a pénzügyi garancia, mely arra

Modern butorok ■ LUKÁCS NÁNDOR-nál Rákóczi-ut 8. sz. ■

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A barátnők.

Irtá: Gosztonyi Jenő.

A rügyfakasztó verőfényes tavaszi napon sütkérezett a két ezüsthajú matróna a nyirkos, harmatos gyeppart sarkában. Szorosán összekuporodtak és szívták az illatos balsamos levegőt, ügyet sem vetve a sebesen robogó fogatokra és az előttük sétáló, cifra, uri népre. Borsongó tekinteteikkel elrövedestek a kéklő messzeségen, az egymásra torló, vakító felférségű felhőkön és olykor nehéz sóhaj tört ki keblükből.

Már jó ideig ültek szótlanul egymás mellett és legfeljebb annyiban adtak életjeit magukról, hogy esernyőik vashegyével kacskaringós vargabetéket róttak a homokba, a mikor végre egyikük megtörte a csendet.

— Ma harminc éve Margit — mondá, lemondó hangon.

— Minek? bérde a megszólított érdeklődő hangon.

— Harminc éve, hogy itt először találkoztunk.

Margit szorgosan kutatni kezdett emlékei között aztán helybenhagyólag intett fejével. És a két barátnő gondolataiba merült.

Igen megvan harminc éve, hogy a két barátnő először találkozott azon a keskeny gyepadon. Ott látták és ismerték meg egymást először, ott tárták fel szívök titkát és elválaszthatatlanná lettek ama naptól kezdve. Mert megszerették egymást.

Akkor úgy történt, hogy Galambos Margit, a fiatal keresett fehérvarrónő rendbehozta otthon szűk, fehérré meszelt szobácskáját és kötökosarát a karjára véve, miután kétszer is megrázta a kilincset, hogy vajjon az ajtó jól be van-e zárva? — a napra kitett muskátli virágját a szomszéd mosónő gondjaira bízva siető léptekkel elindult a Városliget felé.

Utjában nem találkozott senkivel, a járkelők mesolyogtak üde, piros arcán és meré-

szobb férfinepség tovakodó kíváncsisággal nézett utána. Némelyik talán csettint-t is a nyelvével, de ő nem vette észre, csak haladt a maga útján kitűzött célja felé és érdeklődve az épülő külvárosi házakat, ahol ritkábban szobott járn.

Egyszerre csak azon vette észre magát, hogy majd egy órája gyalogol és a legelső üres padra leült. Itt miután egy ideig meredten bámult maga elé, kinyitotta a kosarát és miután kötését elővette szorgalmasan munkához látott. Szabad ideje volt ama délután és ezt úgy vélte legcélszerűbben felhasználni, ha magának dolgozik és szükségleteit pótolja, Harapni valót is hozott magával, hogy ha a friss levegő megtalálja éhezni, jóízűen falatozzon.

Hirtelen felrezzent. Karcsu szőke nő állott előtte, reá szögeve mélységes dióbarna szemeit.

— Jó napot. Megengedi?

— Kérem.

És helyet foglalt mellette. Kisvártatva megszólalt a jövevény.

Tisztelettel

WÉBER TESTVÉREK

Nagyvárad. Bémer-tér.

Az árusítás naponta reggel 8 órától este 7 óráig tart, a berendezésnek egy része, valamint egy hármass pénztárcrény eladó.

ÉRTESÍTÉS!

: Üzletünk átalakítása végett az összes

áruinkat, ugymint: blousok pongyolák, aljak, kabátok, kosztümök,

gyermek ruhák

s egyéb cikkeket e hó végéig

minden elfogadható árban árusítjuk.

készítette, hogy csak tőkével bíró egyénül álljon szóba. Ez a két szempont, mint mondtuk, most elesik, mert a földbirtokos is csak egy személlyel, a hitel-szövetkezettel, mint jogi személlyel áll szóba és ez a személy a fentebb jelzett intézkedéssel és az Országos Központi Hitel-szövetkezet ellenőrzése mellett bizonyára nagyobb anyagi garanciát nyújt, mint az a bérlő, aki a földbirtokos bizton-sítékot is úgy kölcsönözgeti össze.

A szövetkezeti földbirtok ügye ezzel a megoldás stádiumába jutott. Dicséret illeti az Országos Központi Hitel-szövetkezetet, a nép vezetői azonban azon legye-nek, hogy ez a nagyfontosságú intézke-dés holt betű ne maradjon.

A politikai helyzet.

Tisza István grótnak erélyes fellépése Feilitzsch, illetve a darabontok ellen még nagy bajnak lehet az okozója. Megnehezített érte maga az öreg darabont generális Fejérváry báró és ha meg nem engesztelődik, megy pa-naszra a királyhoz. Ebből pedig komoly vesze-delem származhatik, mert az öreg kedves por-téka a bécsi Burgba.

Zichy és Hederváry Bécsbe utaznak, hol hétfőn tecci le az esküt az új kultuszmi-niszter.

A választási készülődések egyre jobban megindulnak. Rakovszky már bejárta a Dunán-túlt és a felvidéket, Jusch már egy hete kör-uton van, ma Debrecenben lesz, — Tisza Sze-geden és Aradon folytatja agitációját, ma pe-dig Kossuth bont zászlót Czegléd piacán, hova 55 hű embere kíséri el. Apponyi is készül Jászberénybe s onnét nagy agitációs választási körútra.

Egyszóval még fel sem oszlatták az or-szágyűlést, máris választási zaj veri fel az or-szágot.

Fejérváry és Tisza.

A politikai világban nagy érdeklődést kel-tett ma az a hír, hogy báró Fejérváry Géza darabontkapitány, volt miniszterelnök, a jövő héten Bécsbe utazik és kihallgatáson jelenik meg a királynál. A volt darabont-miniszterel-nöknek ez audienciája — mint kitűnően infor-mált forrásból értesülünk, — a Tisza-Feilitzsch afférrel, illetőleg a darabontoknak kiutalásával van összefüggésben. Nevezetesen báró Fejér-váry, amikor tudomást szerzett arról, hogy Tisza István hogy tessékelt ki báró Feilitzsch volt darabont-minisztert a nemzeti társaskörből, első felháborodásában provokáltatni akarta Tisza Istvánt. Elment rögtön Khuenhez és Csáky Al-binhoz és bejelentette nekik ezt a szándékát. A megrémült miniszterelnök kétségbeesetten kö-nyörgött neki, hogy ne tegye ezt, mert ő el fogja intézni a dolgot. Erre történt, hogy Per-czel Dezső és Dániel Gábor, akiket Feilitzsch az ajánlásra fölkért, levelet intéztek Feilitzsch-hez, amelyben kinyilatkoztatták, hogy félre-értésről volt csak szó, amely nem irányul a sze-mélye ellen. Erre azonban jött Tisza nagyvá-radi nyilatkozata, amelyben egyenesen azt mondta, hogy ő az új pártra határozottan ká-rosnak és tapintatlannak tartja, ha a darabon-tok belépnek.

Erre aztán báró Fejérváryt végkép el-hagyta a béketűrés. Hát ő nem volt éppen olyan hű szolgálója császárnak, mint Khuen és Tisza? Hát ő nem vállalkozott épp olyan készséggel minden bécsi parancs teljesítésére, mint ezek? Vagy ezek több tekintettel vannak a törvényre, mint ő volt? Ezeket a kérdése-

ket intézte Khuenhez, akinek bejelentette, hogy Tisza eljárása miatt, amelyet egyénileg is a legnagyobb hálátlanságnak tart, egyenesen a királyhoz fordul. Bécsbe utazik és külön ki-hallgatásra megy a királyhoz, akinek részlete-sen elő fogja adni, hogyan bánik el Tisza a császár leghűbb embereivel. A kormányban természetesen a legnagyobb fejetlenség ural-kodik most. Nem tudják, hogy mit csináljanak. Arra nem is számítanak, hogy Tisza bocsána-tot kérjen a darabontoktól, ezt ő nem fogja megtenni. Már pedig a király Fejérváry pa-naszára ezt fogja kívánni. De ha Tisza ezt mégis megtenné, az új párt volna teljesen kompromittálva az ország előtt s seaki sem venné le róla, hogy éppen olyan darabont, amilyen a Fejérváry-kormány volt. Pedig ettől fázik Tisza a legjobban.

Zichy eskütétele.

Gróf Khuen-Hederváry Károly miniszter-elnök és gróf Zichy János ujjonnan kinevezett vallás- és közoktatásügyi miniszter holnap dél-után három órakor Bécsbe utaznak. Az új kultuszminiszter eskütétele hétfőn déli 12 óra-kor fog végbemenni. Az eskütételnél a minisz-terelnök, továbbá gróf Csekonics Endre főasz-talnokmester, mint magyar zászlósúr fognak közreműködni. A miniszterelnök és a kultusz-miniszter még hétfőn visszatérnek Budapestre.

Khuen fellép Polónyi ellen.

Budapest negyedik kerületében a kormány-párt gróf Khuen-Hederváry Károly miniszterel-nököt jelöli. Az akciót a belvárosi polgári párt indította meg, amely újra alakult és működését azzal kezdte, hogy kérdést intézett Khuenhez, vállalja-e a belvárosi jelöltséget. Khuen pedig kijelentette, hogy annál szívesebben fogadja ezt a jelölést, mert nem szándékozik Temesváro-t

Uri ruhát csak elismert Dragánnál Nagy Sándor-utca csináltasson. jó szabónál,

— A nap erősen idetűz. Nincs ellenére, hogy a napernyőmet kinyitom?

— Óh! dehogy. — És a két nő szorosán egymásmellett ülve beszédbe egyeledett. A kis jóformán még gyermek Mariska fokozódó ér-deklóssal szemlélte az idegen halvány arcát, hajlásu orrát és parányi arccoscskáját, de Margitban is mindjárt rokonszenvet ébresztett a fiatal leány nemes egyszerűsége. Rövid idő mulva bizalmasan csevegtek és a szép halo-vány asszony elmondta, hogy férje elhagyta, miután elpazarolta az ő vagyonát és most zongora leckékből él. Rokonai szívesen segé-lyeznék ugyan, de a mások jószívűségével nem akar visszaélni. Margit beszéd közben észre sem vette, hogy szomszédja mily mo-hón nyeli minden szavát és lázas érdeklődés-sel csüng ajkán.

Egy szomorú emlék felelevenítésénél na-gyot lélegzett és látni lehetett amint arca mindjobban kipirul, tekintete melegebbé válik.

Maris nem álta már tovább, annyira győ-törte a nyugtalanság. Hirtelen a beszélő hölgy szavábp vágott.

— Hogy hívták a férjét?

— Kondai Béla.
A kérdező ijedten elhalványult és feje lehanyatlott.

— Az istenért mi baja? sikoltá Margit.
— Semmi, semmi, pillanatnyi rosszullét.
A szőke asszony felugrott, hogy a közeli kútról vizet hozzon, de a remegő leány meg-ragadta a kezét.

— Ne fáradjon nem lessz bajom.
— De hisz ön beteg?
— Nem: nem is voltam még soha.
— Akkor mitől lett rosszul?
— Mert említeni hallottam...
— Kit?
— A férje nevét.
— A férjem nevét? — kérdé tágra me-resztett szemekkel Margit.

— Igen.
— Hát ismerte?
— Fájdalom nagyon jól.
— Ah beszéljen kérem, könyörgök.
És a sápadt halvány leány nem kérette magát. Beszél Margitnak férjéről, arról a köny-nyelmű, léha fickóról, mikor még nőtlen volt. S az öreg Kondaiéknál volt nevelő nő kikötörökbé

fogadták két legkisebb unokájukat korán el-huayt egyetlen leányuk gyermekeit.

Béla jogász volt akkor és szünidőben ott-hon volt. És foglalkozni kezdett övele.

Hűséget szerelmet esküdtött.
De a véletlen segítségére jött és meg-mentette azt, ki vakon rohan a veszedelemnek.

Béla édesanyja tudomást szerzet a dolog-ról és neki attól a pillanattól kezdve nem le-hetett maradása a házban.

Az öreg asszony ismerte a fiát s övni akarta tőle a leányt, a kit szeretett.

Es őt a másik órában már tova-repitette a homoktató. Az öreg asszony maga segített neki a csomagolásnál és mikor felült a kocsi-ra össze-vissza csókolta. Es elítélte könnyelmű fiát, aki miatt Marisnak menekülni kellett. Elítélte a reményteljes csemetét, ki mesier a nő hódításban. Gesztenye fűrjei gyűrűkben omolnak, bogár szeme van és egy piros anya-jegy a homlokán.

Ő feljött Pestre és miután állást sokáig hasztalanul keresett a jobb családoknál, beme-ült az üzletbe fehérvarrónőaek. Később mikor némi ismeretségre tett szert, kilépett és a

Tavaszi értesítő

Szíves tudomására hozom a m. t. hölgy közönségnek, miszerint

eredeti párisi modell kalapjaim

megérkeztek és azok üzletemben bár-mikor megtekinthetők.

Kedvező párisi összeköttetésem révén abban a helyzetben vagyok, hogy a versenyt felvehetem a fővárossal is.

Teljes tisztelettel:

UJHELYI RÓZA

női kalap különlegességi üzlete

NAGYVÁRAD, RÁKOCZI-UT.

TELEFON 130. TELEFON 130.

fellépni, nehogy utjába legyen annak, hogy a temesváriak ismét Wekerle Sándort válasszák meg. Erre a biztatásra a belvárosi polgári párt hozzáfogott a szervezkedéshez, föllállította a választási irodát és a Belvárosban megkezdődött a kapacitálás. A jelöltség formai felajánlása csak az országgyűlés fejosztatása után fog megtörténni.

Kossuth Cegléden.

A 48-as függetlenségi Kossuth párt holnap bojtja ki választási lobogóját. Holnap reggel Kossuth Ferenc pártjának mintegy ötven tagja kíséretében Ceglédre utazik s ott nagy népgyűlés keretében elmondja beszámolóbeszédét. Ebben a beszédben fogja kifejezni a párt választási programját.

A ker. szociális párt tagjai.

Az Országos Keresztény Szociális Pártkör legutóbbi gyűlésén titkos szavazás után a következők vétettek fel: Andrassy Géza keresked. tanár, dr. Barkóczy Jusztin földbirtokos, Baranszky Gyula dr. ügyvéd, Babók Arnold theologiai tanár, Benyáts István tisztviselő, Boér Pál jogszigorló, Bereghy Endre telekkönyvvezető, Csitány Béla országgyűlési képviselő, lapszerkesztő, Dittert Győző magánzó, Csernay Ödön író, Dvihalii Géza szerkesztő, Ember Károly képezdei igazgató, ifj. Erdődy Béla dr. keresked. akad. tanár, Ferenczy József egyet. tanár, Giesswein Sándor dr. prelátus kanonok, országgyűlési képviselő, Halász Viktor gymn. tanár, Hódy Árpád hírlapíró, Huszár János főv. alkalmazott, Köhler István gyáros, Katona Imre írnok, Kohl Ferenc nyomdaigazgató, Kmetykó Károly kápián, Kráilitz Lajos dr. ügyvéd, Kranz Alajos postafőtiszt, Lakatos Géza dr. ügyvéd, Lutter János dr. fogalmazó, Lutter

mags kezére került dolgozni. Keresetéből szerényen, egyszerű háztartással megéletheti. Később értesít róla, hogy Kondai abbahagyva jogi tanulmányait megházasodott, de többet nem hallott felőle.

Csak most . . .

Margit ki könnyezve hallgatta végig a leányt, odaborult keblére és keservesen zokogott. Attól a pillanattól kezdve pedig elválaszthatatlan barátókká lettek.

*
Akkor harminc esztendeje . . .

Hirtelen nagy csődület keletkezik. Az asszony népség rémült sikolyozással iramlak jobbra-balra, férfiak tolonganak és egy lovas rendőr őrtülnen vágat.

A két őszhajú nő felocsudik merengéséből és valami büvös erőtlől vontatva arra felé tart, hol a tolongás a legnagyobb. Egy ember fetreng ott párolgó vérében, valamelyik sebesen robogó fogat elütötte.

Szegény munkásféle lehet, egy nagy piros kendő van nyaka köré tekerve és ruhái rongyokba lógnak le testéről. Talán részeg volt és úgy bukott a száguldó paripák lábai elé.

A két nő mindinkább közelebb férközik. Már látják a szerencsétlent. Maris felsikolt és összerogyik. Barátnője könnyezve fogja fel alélt testét. Az oda sereglő tömeg kíváncsian fordítja arra a fejét. Ők még nem vették észre, hogy az elgázoltnak szürkülő, összezecsapott fürtjei alatt egy piros anyajegy van a homlokán . . .

Károly dr. orvos, Laszlowzsky Kálmán gazdasági, Mayer Gyula segéd hiv. igazgató, Morawetz Lajos magánhivatalnok, Timafalvi Nagy János dr. ügyvéd, Palits Emil szigorló, Pekovits János szabó iparos, Pösz József munkavezető, Pokorny Ernő p. ü. tisztviselő, Radnay József sz. öv. igazgató, Szalánczy Andor szerkesztő, Szepessy László hírlapíró, Sebők Imre dr. főgimn. igazgató, Solymár Oszkár ny. tengerészkapitány, Spanyol István tisztviselő, Sziklay János dr. író, Szapáry Pál gróf földbirtokos, Ujfalussy Miklós író, Veréb Gyula dr. ügyvéd, id. Zmeskál Zoltán földbirtokos és Zsák A József hírlapíró.

Az országház felosztatása.

A tegnapi nap folyamán olyan hírek voltak elterjedve, hogy a felosztatás már az első ülésen fog megtörténni. Ezek a hírek egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak, mert a felosztatás sem az első ülésen, sem az akkori napokon nem fog megtörténni. A felosztatás napja ezidő szerint még bizonytalan.

Az új politikai államtitkárok.

A kormány legújabb teendője a politikai államtitkárok kinevezése iránti előterjesztés lesz. Hédváry holnap gróf Zichy Jánossal Bécsbe utazik, hogy az öskütételnél jelen legyen. Ez alkalommal megfogja tenni előterjesztéseit a miniszterelnök az új államtitkárok kinevezésére vonatkozólag is. Erre előterjesztések jól értesült információk szerint a következők lesznek:

Belügyi Jakabffy Imre.
Kereskedelmi Hegedüs Lóránd.
Földmívelésügyi Papp Géza.
Igazságügyi Issekutz Győző.
Vallás és közoktatásügyi Zsilinszky Mihály vagy Návay Lajos.
Pénzügyi Telenky István.
Honvédelmi Solymossy Ödön báró.

Az államtitkárok kinevezésével egyidejűleg előterjesztést fog tenni a miniszterelnök az új főispánok kinevezése iránt is.

Főispán beiktatás Aradon.

Aradon tegnap történt meg Urbán István új főispán beiktatása. A beiktatás alkalmával Lázár Loránd a függetlenségi párt nevében bejelenti, hogy az új főispánnal szemben bizalmatlansággal viseltetik mindazonáltal tekintettel Urbán köztisztviselőben álló személyiségére a beiktatás ellen nem tiltakozik.

Az erdélyi képviselők gyűlése.

Bethlen István gróf értekezletre hívta össze az erdélyi képviselőket. Az értekezlet, melynek tárgya az általános választói jog lesz Marosvásárhelyen lesz megtartva.

A sarkadi Haverda Mariska.

Szenzációs főtárgyalás.

Régen keltett Nagyváradon bünygyi főtárgyalás akkora érdeklődést, mint a most folyó esküdszéki főtárgyalás, mely nagyrészen hasonlít a Haverda—Jánossy-féle oly nagy port vert üggyhöz.

A tárgyalás előzményével már tegnapi számunkban részletesen foglalkoztunk. Kiss

Károlyné sarkadi asszony bünyös szerelmi viszonyt folytatott Iszaj György legénnyel, ki Vujdor János gazdának állott szolgálatában.

Eleintén senki sem tudott a dolgról semmit, azonban csakhamar tudomást szerzett a bünyös viszonyról ép az asszony fiatalkoru legény fia Kiss János. Természetesen a fiu azon volt, hogy rá vegye anyját, hogy szakítson szeretőjével, mielőtt beszennyezné nevét. Az asszony hallani sem akart a szakításról s mivel fia nem tágitott, elhatározta, hogy megöleti a fiát. Magához hívta Iszaj Györgyöt, becézte, dédelgette, ígéretekkel halmozta el s pár nap alatt rábizta, hogy ölje meg Kiss Jánost s ekkor majd beállhat hozzájuk szolgálatba.

A vádlott legény hajtott az asszony szavaira s mult év nov. 27-én éjszaka tejszéval reá rohant Kiss Jánusra s három súlyos fejsze-csapást mért az alvó fiu fejére s nem rajta mult, hogy súlyos sebeiből kigyógyult a meg-támadott.

Az ügyészség gyilkosság kísérletével vádolja Iszaj Györgyöt az asszonyt Kiss Károlynét pedig gyilkosságra való felbujtással. A most folyó főtárgyalás első napján a kihallgatott vádlottak közül Iszaj György beismeri tettét, az asszony ellenben tagadta, hogy része lenne a bünygyben.

A tegnapi napon a szó legszorosabb értelmében véve zsufolásig megtöltötte a közönség a termet, közöttük nagyszámban voltak kíváncsi hölgyek s csodálatosképen fiatal uri lányok is, kik mohón hallgatták ez ügy, bizony sok helyi frivol részleteit. A tegnapi nap tárgyalási idejét 5 tanu kihallgatása vette igénybe.

Puj Éva sarkadi asszonyt hallgatta ki elsőnek Korn Lajos elnök. A tanu elmondja a vádlottak között fennállott viszonyt. Ezután Fésüs Rózsát hallgatták ki, aki mintegy 2 óráig állt a bírák előtt s érdekes vallomásában hivatkozik arra, hogy biztos tudomása van a vádlottak között fennálló bünyös viszonyról. Őt kérte fel Iszaj György szerelmes leveleknek közvetítésére. Következett ezután Fésüs Róza férjének Vég Józsefnek kihallgatása, ki határozottan állítja, hogy neje kapott a vádlott legénytől leveleket, melyeket nejének Kiss Károlynénak kellett volna átadni. Felesége ezt a megbízatást nem teljesítette hanem a leveleket félre tette miket egyben át is ad az elnöknek, ki felolvasta azokat.

A szerelmes levelek nagy derűtséget keltek naiv egyszerű stílusuk miatt.

Érdekes vallomást tett a vádlott legény édes anyja is ki szintén állítja, hogy a gyilkosság értelmi szerzője Kissné, ki mindenféle ígérettel bírta reá fiát a büntette elkövetésére. Legnagyobb érdeklődést keltett Gleichler Józsefné, Dombi Juliana kihallgatása, kit a tárgyalás során sürgönyileg idézett be a törvényesnek.

A nevezett tanu, ki szereplője volt a mult évben a Dombi féle mulatóban elkövetett nagyszabásu lopási üggynek, az ügyészség kórházában együtt volt a vádlott asszonnyal Kiss Károlynéval, kit azonban időközben szabadlábra helyeztek.

A Berger Paula utóda cég értesítése.

Nagyságos asszonyom!

Párisi és bécsi elegáns modellekkel berendezett női kalap áruháza Szent János-utca 1. szám, ugyanott, a hol eddig volt, abban az épületben található.

Tisztelettel

Berger Paula utóda
nőikalap divatterme
Szent János-utca 1. szám alatt.
Kérem a cégére figyelni.

Korn Lajos elnök:

— Kérte magát a vádlott, hogy ha kiszabadul levelett írjon férjének Kissnek?

— Tanu: Nem. Semmi féle levélről nincs tudomásom.

— Elnök: Van itt egy levél ismeri ezt?

— Tanu: Nem ismerem.

— Elnök: De hiszen ezt ön írta, vagy íratta, mint a levélben is írja számalomból.

— Tanu: Igaz, hogy tettem neki ilyen ígéretet, de nem teljesítettem. Elfoglal a magam baja.

Ezután szembesítették a tanut a vádlott nővel s köztük igen érdekes jelenet játszódott le.

Kiss Károlyné erős hangon tartja fenn állítását s az elnöknek a tárgyalás során többször kellett őt figyelmeztetni, hogy ne feleslegesen.

A fenti tanu kihallgatása alatt újra tödült a már amúgy is zsúfolásig megtelt terembe a kíváncsi közönség s a szolgálka kénytelen volt a hallgatóság egy részét kiküldeni a teremből.

A tárgyalást ezután hétfőre halasztotta el a törvényszék.

Ügyész Thury Endre, védők Polyaár Széver és Fráter Pál.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Márc. 11. d. u. 6. Kath. Kőr bőjti estélye a kir. kath. jogakadémián.

Május 5. d. e. 11. Kath. Kőr zárúnnepélye a püspöki palotában.

* **Oltáregyesületi ájtatosság.** A nagyváradai oltáregyesület ma a Szt. László templomban tartja ájtatosságát. Reggel 7-kor szentségkítétel, szentmise, közös áldozás, 9-kor szentbeszéd, nagymise; d. u. 5 kor szentbeszéd litánia és szentségbetétel. — Jövő vasárnap ugyan ezen sorrendben Olasziban lesz megtartva az ájtatosság. Az Oltáregyesület f. hó 16—20 napjain első sorban tagjai számára a Szent László templomban szentgyakorlatokat rendez, melyeket P. Fiedler Lipót Jézustársasági atya fog vezetni.

* **A szatmári püspök betegsége.** Boromissa Tibor szatmári megyéspüspök, mint részvétellel értesülünk, betegen fekszik budapesti lakásán. Az ősz főpap műtétnek vetette alá magát, amelyet dr. Váli Ernő kórházi főorvos végzett. A műtét óta jobban érzi magát a püspök, aki állandóan Diescher és Schillig kórházi orvosok kezelése alatt áll.

* **Tisztelgések a főispánnál.** Miskolczi Ferenc dr főispánnál megkezdődtek a tisztelgések. Radu püspök pénteken óhajtott tisztelgni. A tegnapi nap folyamán elsőnek Fetszer Antal és dr. Lányi József püspökök tisztelgtek a főispánnál, aki rendkívüli szívesen fogadta a két főpapot. A két püspök tisztelgése után az árvaszéki tisztikar testületileg jelent

meg az új főispánnál, akit a tisztviselők nevében Verner Kálmán árvaszéki elnök üdvözölt. A tisztviselők üdvözlését szívesen fogadta Miskolczi aki nagy elismeréssel nyilatkozott az árvaszék működéséről és ezzel kapcsolatosan kérte őket, hogy eddig tapasztalt ügyvezetésüket továbbra is tartsák meg. Viszont ígérettel tett az új főispán, hogy az árvaszéket, mely oly nagy fontosságú hivatást teljesít mindenkor szeretetében és a tőle telhető támogatásban fogja részesíteni.

* **A járványkórház orvosa.** Eddig havonként felváltva a kerületi orvosok látják el a Szent László járványkórházban az orvosi teendőket. Ez azonban nagyon sok hátránnyal járt, mert a kerületi orvosok teendője nagyon megszorodott s így nem rendelkeznek elég idővel a járványkórházi teendők végzésére. Juricskay Barna előadó ezért egy járványkórházi orvosi állás rendszerezését javasolja. Gerő Ármán főkapitány és dr. Thury László az egész közegészségügyi szolgálat újjászervezését kívánják. Így az ügyet kivették a közgyűlés elé terjesztendő ügyek közül s véleményes javaslatlétel végett kiadták a rendőrkapitányi hivatalnak, mint I. fokú közegészségügyi hatóságok, a tisztviselői állások szaporításának kérdésével együtt.

* **Oberammergeni passió-játékok.** Bajországnak Oberammergen nevű falujában, mint ismeretes évszázadok óta minden tizedik évben előadást rendeznek Krisztus kinszenveéséről passió-játék címen. Ilyenkor aztán a nyár folyamán ezer és ezer számra tödülnek az idegenek a kis bajor faluba megnézni az előadásokat. A mostani nyáron szintén lesznek ilyen előadások, készülnek is már reá nagyban a jámbor bajorok. E passió-játékok lesznek folyó hó 8-án, kedden vetülő-képekben bemutatva a nagyváradai katolikus körben. A képekhez Makucz Ernő képezdei igazgató tart magyarázatot, ki egy ízben megnézte az érdekes előadásokat Oberammergenben. A vetülő-estély d. u. 5 órakor kezdődik.

* **Három napos közgyűlés.** Már régen nem volt Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának oly tartalmas és érdekes közgyűlése, mint amilyenek a csütörtöki közgyűlés ígérkeznek. Nem csak a tárgysorozatba felvett ügyek sokasága, hanem az teszi különösen érdekessé a tanácskozást, mert a nagyfontosságú s Nagyvárad város jövőjére kiható ügyek kerülnek elintézésre. Így a sok között a villamosvasut tervezett Szent László-téri vonalánál építendő vasbeton alap ügye, a jéggyár terve, a 3 ik vashíd és a várad-velencei vasbeton-híd végleges terve is most kerül a közgyűlés elé. Legalább három napi tárgyalásra van kilátás.

* **A város, mint alapító tag.** Nemrég alakult meg Budapesten az Országos gyermek-szanatórium, amely szegény, betegségből kigyógyult, lábadozó beteg gyermekeket vesz fel üdülésre. Az új egyesület elnöke Zichy János gróf lett. Az alakuló gyűlésen Froháska püspök tartott gyönyörű, nagy-szabású beszédet. Az egyesület iránt már a megalakuláskor nagy rokonszenv nyilvánult

meg s 600,000 korona adományt irtak a Nagyvárad városát szintén pártolás iránt kereste meg az egyesület. A városi tanács a csütörtöki közgyűlés elé oly irányú javaslatot terjeszt, hogy Nagy Nagyvárad városa 1000 koronával alapító tagul lépjen be az egyesületbe.

* **Madarassy-Beck báró előadása.** Ma, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg érdekes előadását báró Madarassy-Beck Gyula dr a városháza dísztermében a legaktuálisabb kérdéssről: a készfizetések fölveteléről. Az előadás elé nagy érdeklődéssel tekintenek szakembereink is, mert az előadó egyike az ország legkiválóbb pénzügyi kapacitásainak. A felolvasás után déli egy órakor a Biharmegyei Pénzügyintézet tisztviselői szövetsége a kiváló vendég tiszteletére társas-ebédet rendeznek a Vigadó tükör-termében. Dr. Madarassy Beck Gyula tegnap az esti gyorsvonattal érkezett Nagyváradra. A vasut állomáson dr. Hoványi Géza a pénzügyintézetek orsz. szövetsége helyi főkéjének elnöke, Markovits Sándor, a pénzügyintézet tisztviselői szövetségének elnöke, Kelen Béla főtitkár és még sokan fogadták. A kiváló vendéget Markovits Sándor üdvözölte.

* **A külvárosi utcák burkolása.** A városi tanácsban is beismerik már, hogy szegyeteljes állapot az, mikor Nagyvárad utcáin araszos sárban kell a lakosságnak gázolni s a legszükségesebb és legsürgősebb teendőnek tartják, hogy a teljesen rendezetlen utcákat legalább kőörzskövel burkolják. E tárgyban tegnap hosszasan vitatkozott a városi tanács, de belátták, hogy most, a csatornázás küszöbébe kidobott pénz lenne a burkolás, mikor legfeljebb öt év alatt az egész várost csatornázzák. Az a vélemény alakult ki a vitából, hogy a csatornázásnál igyekezzenek ezeket az utcákat mielőbb csatornázni s a csatornázás után burkolni. Mivel a fedezetre nézve voltak eltérők a nézetek, a tanács nem terjeszti elő a kérdést a csütörtöki közgyűlésen, hanem még tárgyalja a dolgot, mert azt akarja, hogy a törvényhatóságban megelégedést keltő javaslattal álljon elő.

* **A munkásházak építése.** A kislakások ügyével a csütörtöki közgyűlésen foglalkozik Nagyvárad város törvényhatósága. A városi tanács, mint állandó választmány tegnap foglalkozott a dologgal, uty, amint azt a lakásügyi, valamint a szépsészeti és közlekedési szakbizottság és a pénzügyi bizottság elfogadta, s most a tanács a törvényhatóságnak is elfogadásra ajánlja. Az ügyet Lukács Ödön tanácsnok terjeszti elő a közgyűlésen. A törvényhatóság bizonyára örömmel fogadja a javaslatot.

* **Szaporítják az árvaszéki tisztikart.** Biharmegye árvaszéke tudvalevőleg az egész országban a legnagyobb. Az árvaszék oly nagy ügylorgalmat bonyolít le évente, hogy olyat még a más vármegyék szétszított árvaszékei együttesen sem produkálnak. Átlag évenként 8004 az elintéztet ügydarabok száma. A vármegye árvaszéke eddig állandóan arról volt nevezetes, hogy a közgyűléseken egész halmaz restanciáról számolt be. Verner Kálmán, a jelenlegi elnök azonban a tisztviselői ambícióját addig fokozta, míg elérte azt, hogy ma már az árvaszéknél nincs restancia. Legújabbban azon-

Legjobban ajánlható az uri közönségnek ruhabeterzésre.

MITTEILER EDE

ANGOL DIVAT FÉRFISZABÓ-CÉG

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

Nagyvárad,
Rákóczi-ut

(Uri casino épület)
Telefon 520.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít férfi-öltönyöket s minden e szakba vágó ruhaneműeket. — Női costumöket valódi angol SZÖVETEK nagy választékban

ban az új gyermekvédelmi törvények és büntetőtörvények oly nagy munkaanyagot zúdítottak az árvászek nyakába, hogy a tisztikar, mely eddig is csak ambíciójának, szellemének és fizikumának megfeszítésével tudta állaadóan felszinen tartani az árvaszéket, ma már nem képes a folyton növekvő ügyforgalomnak megfelelni. És ha a jelenlegi állapotokon nem segítenek, úgy még az év folyamán oda fog jutni az árvaszék, ahol volt régebben. Verner Kálmán árvaszéki elnök, akit jeles vezetői alkalmatosságáról mindenki csak előnyösen ismer, most nagyszabású előterjesztést tesz a 16-án tartandó közgyűléshez a tisztikar szaporítására vonatkozólag. Az árvaszéki elnök az ország legnagyobb vármegyéiből szerzett statisztikai adatok alapján bebizonyítja, hogy Biharvármegye ügyforgalma a legnagyobb és hogy a tisztikar csak itt nincs arányban a feldolgozandó anyaggal. Ezek után rámutat az elnök az eddig elért szép eredményekre, majd a fokozatos fejlődés alapján kimutatja, hogy a jelenlegi tisztikar nem képes az említett okból hivatásának megfelelni, miért is kéri, hogy a tisztikart szaporítsák. Az elnök a fentiek alapján négy fogalmazói és 4 írői állás rendszeresítését kéri a közgyűléstől. Az előterjesztés felett a márciusi közgyűlés fog határozni.

* Ingyen telek a Tanítók Házának

A biharmegyei általános tanító egyesület tanító árva házat, illetve internátust szándékozik Nagyváradon létesíteni s e célra ingyen házhelyet kértek a várostól. Ki is jelölt a város e célra a régi járványkórház mögött egy területet, de a tanítóegylet ezt nem fogadta el, részint mert kicsi a kijelölt terület, részint pedig azért, mert nagyon el van dugva, holott a Tanítók Háza cinos emeletes épület lenne. 60 gyermek számára berendezve. Újabb beadványban kérték, hogy a Rulikovszky ut mentén eladásra szánt telkekből adjon a város megfelelő helyet, vagy a Bunyitay-ligetben a gazdasági egyület mellett, Pal-utca vonalában levő üres teleket adja át az árvaházacéljaira. A városi tanács ülésén Rimler Károly polgármester teljesítendőnek tartotta a kérelmet még pedig akként, hogy a Bunyitay-ligetben kért helyet adja át a város. A liget ezen részén már úgy is be van ékelve a szabad területbe a gazdasági egyület háza. Határozatot azonban még nem hoztak, hanem kiadták a kérvényt véleményezés céljából a szépsészeti és közlekedési szakbizottságnak.

* **Öngyilkos csizmadia.** Tegnap délután Nagyváradon borzalmas módon vetett véget életének Gaál Mihály csizmadia. Gaál közismert alkohotista volt s ennek következtében delerium tremensbe esett. A munkát állandóan kerülte Gaál és minden idejét az alkoholizmusra szentelte. Már többször akart öngyilkossá lenni, azonban mindannyiszor megakadályozták. Legutóbb egy nadrágszíjjal akasztotta fel magát, azonban felesége még idejekorán észrevette és levágta a szíjjáról. Ettől kezdve sem javult meg Gaál sőt még jobban hódolt szenvedélyének és állandóan fenyegetőzött, hogy felakasztja magát. Tegnap délután teljesen magára volt hagyva s ez alatt az idő alatt szurkosonálból vastag kötelet sodort, melylyel a szoba egyik gerendájára felakasztotta magát. Az öngyilkosságot Gaál legidősebb fia egy harmadik elemista gyermek vette észre.

A kis fiu épen az iskolából tért haza és ekkor találta meg atyját felakasztva. A kis fiu az utcára futott és segítségért kiáltott, mire azonban az emberek Gaált levágták már halott volt.

* **Vásári vonatok.** A jövő héten kezdődő országos vásár alkalmával külön vásári vonatok fognak közlekedni Székelyhid—Nagyvárad és Komádi—Nagyvárad között. A vonatok március 14-én reggel indulnak meg a következő menetrenddel: Székelyhid indul reggel 4 óra 50 perc, Nagykágya 5 óra 1 perc, Bihar-diószeg 5 óra 13 perc, Gyapoly 5 óra 26 perc, Paptamási 5 óra 43. Bihar 5 óra 59 perc, Biharpüspöki 6 óra 15 perc, Nagyvárad 6 óra 27 perc.

* **Hatósági husszék.** Ma reggel a hatósági husszékben Teleky-utca végén 350 kg marhahúst fognak kiméni kilogrammonként 24 krajcárjával.

* **Halál a pocsolyában.** Szinte hihetetlenül bangzik egyik tudósítónk jelentése. Mint értesülünk ugyanis Preszákn Behinari János 3 éves kis gyermek tegnap az udvaron játszadozott s e közben megcsuszva a közelben levő félméteres pocsolyába esett. A kis gyermek a pocsolyába, melyet máskor átgázolt, belefullt, mire észrevették hozzátartozói már nem tudtak rajta segíteni.

* **Hirdetmény:** A Polgári takarékpénztár r. t. új kibocsájtású részvényei az ideiglenes elismervény beszoigálatása ellenében az intézet pöntáránál hivatalos órák alatt átvehető.

* **Értesítés.** A nagyvárad kerületi Munkásbiztosító Pénztár értesíti a munkaadókat, hogy a még át nem vett vásasztói igazolványok f. évi március hó 12-ig bezárólag, a pénztárnál (Ezredévi-empléttér 24 szám alatt) d. e. 8 óráig d. u. 5 óráig átvehető.

* **Hódítani fog,** ha báli szükségletét cipő és fehérnemű cikkekben **REICHARD ARUHÁZA** cégnél szerzi be, hol legdivatosabb kalapok és divatickek kaphatók.

* **A természet óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek,** amennyiben sok betegség ellen szolgáltatója a segítőszerek. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szereknek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszataszító íze van. A »Scott-féle Emulsió« formájában azonban az, a csukamájolaj is jó ízű és könnyen emészthető, akár csak a tejfel; a csukamájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai a »Scott-féle Emulsióban« nemcsak, hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a »Scott-féle Emulsió«-nak. Kapható a gyógyszer-tárakban.

* **Uj fogtechnikai laboratórium.** 25 évi gyakorlat a fogtechnika minden ágában! 21 évig Nagyváradon működtem Heiman fogorvosnál mint fogtechnikus. Elvállalok minden munkát arany vagy kaucsukban, szájpaddal nélkül, izléses és szolid kivitelben, olcsó árak mellett. Kérve a n. é. közönség támogatását, vagyok tisztelettel *Windelburg Miksa* fogtechnikus Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11. szám.

* **A Lloyd kávéház** modernül berendezett helyiségében március hó 5, 6, 7 és 8-án a következő érdekes mozgatókép ujdonságok lesznek bemutatva: 1. Élet Abessinában. 2. Kétségbeesett gyermekszív. 3. Paj, mint tanonc. 4. Sárga ördög. 5. Nők, mint rendőrök. 6. B. u. é. k. 7. Fantasztikus kertek. 8. Margareta Pusterla. *Belépti díj nincs.* — Kezdeté este 9 órakor. — Kitűnő italookról és jó zenéről gondoskodva van. — A n. é.

közönség szíves pártfogását kéri mély tisztelettel *Hartstein Árpád* tulajdonos,

x **Bémer-tér 3. sz. alá költöztem.** Elvállalok minden a szakmámhoz tartozó villamos és gáz világítási vezetékek, lakások, szállodák, iskolák *jelző-csengő, telefon* berendezéseit, *uradalmak, gazdaságok s szeszgyárak* részére saját üzemű *dinamó* berendezéseket, villámháritókat. — Raktáron tartok *villamos motorokat*, iv, izzó és Wolfram-féle lámpákat, mindennemű csillárokat, asztali lámpákat és az összes elektrotechnikai cikkeket. — Költségvetés díjmentes. *Stern Adolf*, villamos és légszusz vállalata Nagyvárad, Bémer-tér. — *Telefon 556.*

A legszebb tavaszi ujdonságok megérkeztek Spreng Testvérek zöldfa-utcai cipő, kalap és uridivat áruházába.

Férfi fehérneműek, cipők, kalapok, nyakkendők, gallérok, harisnyák, eszernyők és sítábotok a legnagyobb választékban.

Szolid kiszolgálás.

Olcsó árak.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: délután: **A botrány**, este: **Vig-özvegy.**

Hétfő: **Vig özvegy.**

Kedd: **Sasfiók**, (Gózonnal.)

Szerda: **Kis cukros**. (Ujdonság.)

Csütörtök: **Kis cukros.**

Péntek: **Kis cukros.**

Sasfiók, Uj diszleteket hirdetett a színház s valóban, volt is valami új diszlet itt ott; szerencsére nem sok. Mert ahol észrevettünk valami különbséget, az nem éppen előnyös változást jelentett. Ellenben megmaradt sok olyasmi a külsőségekben, amit szívesen nélkülöztünk volna. *Dürrichstein* és *Obenau* a grófiés bárói nevelők most is abban a mármarosai kópot bársony csoda rabbi kaftánban ékeskedtek, amellyel minden Sasfiók előadásnál kincs feltűnést keltettek. A herceg gyalogzredét egy dragonyos sisaku ur vezette, a stilszerűség kedvéért szintén gyalog stb. Szóval a külsőségekben valami előnyös változást nem találtunk. — Az előadás maga — e külsőségektől eltekintve — kifogástalan volt. —

Ismét *Étsy Emilia* játszotta a herceg szerepét, mély hatással. Az utolsó felvonás alatt többen hangosan felzokogtak az érzékenyebb szívűek közül. *Petre Klára* eddigi szerepét *Sinkó Gizella* vette át, akinek a szerepét viszont *Bartók Etel* játszotta. Megemléstésre legérdeamesebb az ujdonságok közül a zenekar, mely ugyan egyelőre csak a közzenét szolgáltatta a felvonások közt, de másra is azt a benyomást keltette, hogy nemcsak a néhai való polgári zenekarnál, hanem a 37-esek zenekarnál is sokkal jobb, fegyelmesebb, képzetesebb.

—r.

DAJKOVITS

utólérhetetlen villanyfelvételei borus
sötét napokon legalkalmasabbak! ☞

Vig özvegy. Ma vasárnap este a Vig özvegyet elevenítik fel a Szigligeti-színházban. Ez a soha el nem avuló operett most különösen felrészlülve, gondos beállításban kerül színre. Nagy meglepetést fog kelteni egy pompás szextett, amely új betét a Vig özvegyben s amelyet — nagyszerűnek ígérkezik — Károlyi Leona, Zsigmondi Anna, Tisza Karola, Polgár Mariska, Gog Krisztina, Bartók Etel és Orbán Mariska fognak énekelni. — A Vig özvegyet ugyane formában hétfőn megismétlik.

Botrány. Ha valaha vasárnap délután előadás telt házat érdemelt, úgy ma okvetlen zsúfolt háznak kell végignéznie Henrie Bataille nagyhatású drámáját, a Botrányt. Az érdeklődés igen nagy is, a jegyek már nagyrészt elkeltek.

Sasfiók. Kedden este megismétlik a Sasfiók előadását, mely állandóan nagy közönséget vonz. A keddi előadást különösen érdekessé teszi, hogy a reichstadti herceg szerepében Gózon lép föl.

A kis cukros. Szárdán este érdekes bemutatója lesz a Szigligeti-színháznak. Gavairt Paul híres vigjátéka, A kis cukros az új darab. A darab bár vigjáték, mégis fehér és van-e regényesebb mozzanat, mint amikor egy milliomos kisasszony addig nem nyugszik, amíg nyakába nem borul egy szegény ifju, aki még csak nem is áruhás gróf, hanem csak valami fogalmazó féle a minisztériumban. Sulyosbitja a nehézségeket, hogy az ifjunak van már menyasszonya, még pedig a hivatalfőnök ur mindig ajánlásra kész leányának személyében. De Benjamine kisasszony összeveszteti Paul urat a mátká papájával, meghiusítja a házasságát, bajba sodorja a minisztériumban és végül Paul kénytelen belátni, hogy nincs menekülése, feleségül kell vennie a gazdag csokoládégyáros leányát, a kis cukros néven ismeretes Lapistolle Benjamine. A címszerepet Sinkó Giza játssza s partnere Gózon lesz. Szép szerepe lesz még Sinkóknak, Tóthnak, Hunyadinak, H. Körösi Jucinak s másoknak is. Az újdonság bizonyosan nagy sikert fog hozni.

ÁVIRATOK

Lueger állapota aggasztó.

Bécs, márc. 5. Lueger állapota újra nagyon aggasztóra fordult, az orvosok jelentése szerint a beteg állapota reménytelen és a katasztrófa a jövő hét elején okvetlenül be fog következni. Ma reggel koffeint és morfint fecskendeztek be a betegnek, aki erre elaludt.

A ciankális asszony.

Eszék, márc. 5. A letartóztatott Milicevicsnének tegnap egész nap kihallgatták. Az asszony azt vallja, hogy a ciankálit Budapesten az Üllői-ut 39 szám alatt levő Angyal gyógyszerkereskedésben vásárolta múlt évi októberben és hogy a mérget orvosi receptre kapta ki. A gyógyszerkereskedés tulajdonosa, Bayer Dezső, ezt határozottan tagadja és azt mondja,

hogy az asszony hazudik, mert a mérgekről vezetett könyvében ez a tétel nem fordul elő.

Letartóztatott kereskedők.

Budapest, márc. 5. Ma a rendőrség letartóztatta Fodor Zsigmond és Fodor Gyula butor-kereskedőket család miatt. A kereskedőknek ugyanis mintegy 700,000 korona passívájukkal szemben ugyszólván semmiféle fedezetük sincsen.

Fogzás.

Ne ijedjen meg, hanem adjon gyermekének egy kevés SCOTT-féle Emulsiót és vessen véget az álmatlan éjszéknek. A könnyedség, a melylyel ezután a fogak jönni fognak, meg fogja Öt lepni.

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

kellemesen emészthető formában tartalmazza éppen azokat az anyagokat, amelyek megkiváncsoltatnak fehér, egyenes és erős fogak növesztéséhez.

SCOTT-féle EMULSIÓ

tisztaságát és erejét semmiféle mulja felül. Ize a legkellemesebb.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

EGYESÜLETEK.

A Legényegyletből A Legényegylet munkásgimnáziumának előadásán ma, vasárnap délután 5 órakor kezdődik az egyet Telek-utca 13. számú helyiségében. Horváth István képezési tanár ismerteti az Alduna gyönyörű szép részleteit budapesti Urániának 44 vetített diaposzitiv képével kísérve. Belépődíj személyenként 30 fillér. Az előadás szövege külön füzetben is kapható 20 fillért. Az egyet igazgatója ezután is kéri az egyleti tagok és mindazok megjelentését, kik névre szóló meghívásban részesültek s az egylet iránt érdeklődnek.

Igazságszolgáltatás.

Reformok az igazságszolgáltatásban. Dr Székely Ferenc igazságügyi miniszter körrendeletet adott ki a törvényszékek, járásbírók és ügyészségek ügyvitelének egyszerűsítésére vonatkozólag. A rendelet, mely kizárólag az adminisztrációra vonatkozik tegnap jelent meg a hivatalos lapban.

KÖZGAZDASÁG.

A Közgazdasági bank közgyűlése.

A Közgazdasági bank részvénytársaság, e sok reményekkel kecgtető és fejlődésnek induló pénzintézet, tegnap adott számot részvényeseinek a letöltött 1909-ik üzletéről.

A betérjesztett számadatok, valamint az elért eredmény kimutatás teljes bizalommal és megalégedéssel töltötte el a részvényeseket. A Pénzügyintézet vezetése immár erős és szakavatott kezekbe került Mayr Sándor vezérigazgató, Géczy Lajos pénztárnok, Rischák Lajos cégvezető igazgatókban és Vékony Miklós főkönyvelőben agilis és törekvő munkatársakat nyert, akik az intézet fejlesztése körül határozottan működnek közre.

A közgyűlés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

Jelen voltak a következő részvényesek:

Németh Sándor, Mayr Sándor, Papp Imre, Gaszner Károly, Szokoly Tamás, Rischák Lajos, Vékony Miklós, Géczy Lajos, Simay Lajos, Kovács Kálmán, Tebő Imre, Dorogi Lajos, Feldmann Sámuel, Karaguly Lajos, Eleméry Ferenc, Kovács Iván, Grossfeld Dezső, Pongrácz Lajos, Melklum Jenő, Bosnyák Pál, Horváth Géza, ifj. Stern Lipót stb.

Németh Sándor elnök szép szavakkal nyitotta meg a közgyűlést s vázolta az intézet ez évbéli tevékenységét.

A betérjesztett igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentést a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette. Hasonlóképpen a módosított alapszabályokat is.

Meghatalmazást ad az igazgatóságnak a még ki nem bocsátott részvények ez évben való kibocsátására 200000 korona értékben. Végül megválasztják a következő napbiztosokat: Balogh Mihály, Baranyi Zsigmond, Boros Jakab, Dorogi Lajos, Fráter Pál dr, Kalenda János, Kovács Kálmán, Karaguly László, Mandel Géza, Medvigy Ferenc dr, Molnár Lajos (agrár).

Kovács Kálmán részvényes szép beszédben fejtegette az igazgatóság és a tisztviselői kar tevékenységét s az intézet megszilárdulása körül szerzett érdemeiket jegyzőkönyvbe kívánja iktatni. A közgyűlés a betérjesztett indítványt egyhangulag magáévá tette s a közgyűlés az igazgatóság s a tisztviselői kar zajos ejenezése között ért véget.

Az előterjesztett igazgatósági jelentésből adjuk a következőket:

Lemondás folytán három igazgató állás jött üresedésbe, ennek folytán az 1910. január hó 16-án megtörtént rendkívüli közgyűlés összehívása vált szükségessé.

Új igazgatókká a rendkívüli közgyűlés Papp Imre káptalani főispánját és Gaszner Károly káptalani intézőt, városunk és megyénk agilis embereit választotta be. A harmadik megüresedett igazgatói állás betöltése egyelőre későbbi időre halasztott.

Üzletágaink fejlődésére nézve van szerencsénk a következőkben beszámolni.

Üzletünk minden egyes ágánál fokozatos fejlődés tapasztalható. Így betétünk könyvek kékre és folyószámára 141,113 koronával, váltóra és folyó számlára való kihitelezésünk 406,129 koronával emelkedett, mely körülmény indokoltá teszi visszleszámitolásunknak is 277,287 koronával való emelkedését.

Főtisztelendő Papság figyelmébe!

- Új női- és férfi-cipész üzlet! -

Paróczay Mátyás

NAGYVÁRAD,

Rákóczi-ut és Nagy Sándor-utca sarkán

(Czillér mellett.)

Ezen adatok eléggé bizonyítják az intézetünk iránt nyilvánuló bizalomnak folytonos megnyilatkozását.

Tiszta nyereség

21,104.33 korona, melyhez hozzá adva a múlt évi nyereségből áthozott 158.15 koronát, összesen 21,262.48 korona áll a tisztelt közgyűlés rendelkezésére.

Osztaléku a 2. számú szelvények beváltására 4 százalékos fordít az intézet.

Budapesti tőzsdetudósítások.

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, márc. 5.

— Délután 4 órakor. —

Buza május 1909. 50 kilogrammonként	14.35
Buza októberre	13.91
Buza ápr.	11.80
Rozs októberre	10.29
Zab májusra	—
Zab októberre	7.78
Tengeri máj. 1909.	7.86
Tengeri jul.	8.05
Tengeri májusra 1910.	7.24

Értékdőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Osztrák hitelbank részvény	634.—
Osztrák magyar államvasuti részvény	738.75
Leszámitoló bank	482.—
Rimamurányi	572.—
Osztrák-m. államvasuti részv.	697.50
Közuti vasut	552.—
Városi villamos vasut	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti aru- és értéktőzsde 1909. márc. 5.

Magyar arany járadék 4 száz.	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	93.25
Magyar koronajáradék	82.75
Magyar földterherment. kötvény 4. sz.	240.—
Horvát-szlavon földterherment. kötvény	95.50
Osztrák járadék papírban	186.—
Osztrák járadék ezüstben	145.—
Osztrák járadék aranyban	97.25
Osztrák korona járadék	99.—
1860. osztr. államsorsjegyek	116.50
Osztrák magyar bankrészvény	197.50
Magyar hitelbank-részvény	160.25
Osztrák hitelbank-részvény	730.—
Magyar hitelrészvény	748.—
London vista	631.50
Páris vista	689.50
20 frankos (Napoleonder)	19.02
Német birodalmi márka	117.65
20 márkás arany	23.51
Magyar nyeresemény sorsjegy kölesön	93.95
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	40.90

REGÉNYCSARNOK.

Rózsika.

Írta: White Mellville G. J

— Angolból. —

(Folytatás.) 9

De itt aggodalomra újabb ok merült föl. Egy parasztnak sem volt joga farkast löni földes ura engedelmével, annak érdekében, mint nem lehetett sem szarvast, sem medvét vagy más vadat. Még lőfegyver tartásra sem volt joga és Montarbas Arnold legkevésbé volt az a hűbérés ur Franciaországban, ki szabadalmának megtörését elnézte.

— Ha eltemeti a hóbán, szült Rózsika, meg fogják találni a testét, ha a szél megfordul és oh, Péter, magát meg fogják büntetni, a mért megölt egy farkast, hogy két szegény nő életét megmentse.

— Egy kéz levágása szokott lenni a büntetés, szült a nagyanya, — előjövve szegletéből rossz vigasztalásával.

Rózsika könnyekre fakadt. — Oh, bár ne volna semmi olyasni, — zokogá, — mint erdei törvények, puskák, farkasok és földes urak Franciaországban!

Péter megfogta a leány kezét és megcsókolta azt. — Haza fogom vinni a vadállatot a vállamon, mondá. Ha valaki közbe avatkozik, majd jó okát adom. Megmutattam kegyednek, Rózsika, hogy mit művelhet a balle-mariée. Sokra lehet azt használni és a lábán álló embert jobban célba lehet venni mint egy farkast.

— Igérje meg nekem, hogy nem fog semmit elhárkodva tenni, — szült a leány aggodva.

— Viszont ígéretet tesz e nekem kegyed? — Talán.

Aztán Rózsika bezárta péter előtt az ajtót és aludni mert

III. FEJEZET.

Privilegium.

A friss hó csakhamar eltakarta a farkas lábnyomát, de egy más nyomot lehetett látni ide-oda nap-nap után a kunyhónál, oly kitarással, mely sötétebb bajjai fenyegetett bármely vadállat támadásánál.

Arnold gróf, bort iván odabaza a kék szalonjában, elhatározta, hogy el van bűvölve ezen csinos jobbágyieány által, mivel a hófűvésben megismerkedett s megállapodott abban, hogy mint szokása volt, szeszélyét követni is fogja, mit sem törődve azzal, hogy mielő következménye lehet ennek a leányra nevezve, ki-

ről elhitéte magával, hogy valóságosan bele van bolondulva.

Kinyujtva végre hosszú testét a selyempárnák között, álmosan elmerengett kandallójának vörös paráztűze előtt, visszafézte Rózsika sötét szeméit s elpirult arcát, a hogy a hózivatárban előtte állt.

(Folyt. köv.)

Dr. VUOSKIOS GYULA.

Egy szerény igényű, jóra való

gazdasszony

azonnal alkalmazást nyerhet.

Hol? Megtudható a kiadóhivatalban.

Elsőrendű széna és lóhere

a törkómérőn eladó.

— Értekezhetni Uri utca 56. sz. —

Közgazdasági Bank Részv.-társ. Nagyvárad, Teleky-utca 10 szám.

Telefon 742 sz. Postatakarékpénztár 20161 sz.

Betétek után tiszta

5%

kamatot fizet.

A Baross-utca 60. számú házban

egy emeleti modern lakás, mely áll 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és hozzátartozó mellékhelyiségekből

május hó 1-től kiadó.

Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál Kossuth-utca 4. szám.

CZINA ISTVÁN okleveles ácsmester Nagyvárad, Damjanich-utca 20.

Tisztelettel értesitem az igen tisztelt Építész és építő vállalkozó urakat, valamint Nagyvárad és Biharmegye igen tisztelt építő és építtető közönségét, hogy mindennemű

ácsmunkálatokat

a legmondosabb kivitelben, saját vezetésem és felügyeilem alatt minden elfogadható árban elvállalok. Nemkülönben mindenféle e szakmába tartozó átalakításokat és javításokat szakszerűen eszközölök. Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásaiba ajánlva, minél gyakoribb megbizásaikat kérve; vagyok — Kiváló tisztelettel

Czina István.

Lakás: DAMJANICH-UTCA 20.

Helyi és vidéki meghívásra azonnal jövök.

Egyszeri használat meggyőz mindenkit, hogy a

Gyöngy

Szinszappan

minden vízben, akár meleg, vagy hideg, kemény vagy lágy, gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, MEGLEPŐ GYORSAN OLDJA A SZENNYET, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna, teljesen tiszta és ment maró anyagoktól.

Csodálatos tisztító erejét a nyers anyagok leggondosabb kiválasztásának köszönheti.

A Gyöngy

Szinszappan

mindig egyenlő minőségben lesz előállítva.

Használata minden tisztítási célra és mindennemű mosáshoz a legkiadósabb.

A Gyöngy

Szinszappan

minden háztartásban jelentékenyen megtakarít IDŐT, MUNKÁT és PÉNZT.

A Gyöngy

Szinszappan

a mosószappanok királya.

Elsőrendű magyar gyártmány.

Készíti a

Magyar Zsirművek r. t.

Nagyváradon,

melynek városi raktárában (Zöldfa-utca) ezenkívül a mosószappanok minden faja (debreceni, szegedi, csont, márvány, legfinomabbberetvaszappan stb.) valamint KÓKUSZSIR, CSÓ és LEVESTÉSZTÁK a legkisebb mennyiség vételénél is EREDETI GYÁRI ÁRON KAPHATÓK.

Kecskeméthy István

Nemzeti szállodája, étterme és kávéháza, Kert utca, ipartestületi ház.

Van szerencsém, úgy a helybeli, mint a vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy a Nemzeti szálloda összes vendégszobáit, sörcsarnokát, éttermét és kávéházát újonnan átalakítottam azokat a mai kor igényei szerint berendeztem, a szobaárakat pedig lecsökkentettem. Egyben kiemelem, hogy nyáron át szép kerthelyiség áll a közönség rendelkezésére.

Jó magyaros konyhám, frissen csapolt kőbányai sör és sajáttermésű boraimat mérsékelt áron biztosítom vendégeim részére.

Naponta friss és izletes villásreggeli ebéd és vacsora. Abonensek elfogadtnak, mérsékelt árak mellett.

Ugy a szállodát, mint a sörcsarnokot és éttermet személyesen vezetem s vendégeim pontos és előzékeny kiszolgálásáról mindenkor gondoskodom.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

Kecskeméthy István,
vendéglős.

Központi Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyvárad.

Felhívás.

F. évi január 30-án megtartott rendes közgyűlésünk 2500 drb 400 korona névértékű új részvény kibocsátásával intézetünk alaptőkéjének kettő millió koronáról *három millió koronára* leendő felemelését határozta el.

Ezen 2500 drb. új részvény átvételére a régi részvényesek *elővételi joggal bírnak* olyformán, hogy minden 2 drb. régi részvény után egy drb. új részvény, a közgyűlés által megállapított *40 korona árában*, részükre fentartatik. *E vételárban már a bélyeg- és kiállítási díj beemfoglaltatik.*

Az új részvények vételára után folyó évi január hó első napjától a befizetés napjáig 6 százalékos kamattal fizetendő, amennyiben az új részvényesek is már a folyó évi üzleteredményben részesülni fognak.

Ezen közgyűlési határozat folytán felhívjuk t. részvényeseinket, hogy az új részvényekre elővételi jogukat bezárólag f. évi *március első napjáig* gyakorolni s ugyanakkor a régi részvényeket az elővételi joggyakorlására vonatkozó lebélyegzés végett pénztárunknál bemutatni sziveskedjenek. Folyó évi március 1-én az elővételi jog megszűnik és a megmaradt részvények *450 korona árában* lesznek értékesítve.

A befizetések 1910. évi június 1-ig tetszés szerinti részletekben teljesíthetők, azonban az elővételi joggyakorlásánál részvényenként 40 korona befizetendő.

A közgyűlés által meghatározott vételárból, azaz részvényenként 440 koronából, 400 korona az alaptőkét illeti, a 40 korona felpénz pedig, a költségek levonása után, a tartalékalaphoz esatolandó.

A befizetésekről ideiglenes igazolványok adatként ki, amelyek ellenében — az igazgatóság által megállapítandó időben — az eredeti részvények ki fognak szolgáltatni.

Az új részvények befizetésére vonatkozólag érvényben maradnak alapszabályaink 10 §-ának a késedelmes befizetésre vonatkozó intézkedései.

Nagyvárad, 1910. január 30.

Központi Takarékpénztár
Részvénytársaság.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVÍZ

*zel gyomor, oese, hólyag és
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseleiben.*

Kapható **Wurst József** főszerszeresen égr- és ásványvíz kereskedésben N. Várad, Rákóczi-ut 7.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

Sas passage.

Telefon 946.

Raktáron tart villamos és légszesz felszerelési alkatrészeket. **Olcsó fény** társulat kizárólagos képviselője. Elvállalunk karban tartásokat légszesz villany házi csengéket és telefonokat. Költségvetésekkel díjmentesen szolgálunk. Telefon hívásokra személyesen megjelenünk

Kiváló tisztelettel

Benedek Ferencz

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Aszódi Mihály

kávé, cukorka és déli-gyümölcs nagykereskedő üzletét február hó 1-én **Sas palota** Oláh hentesnél szemben helyezi át Kossuth-u. oldal.

Aszódi

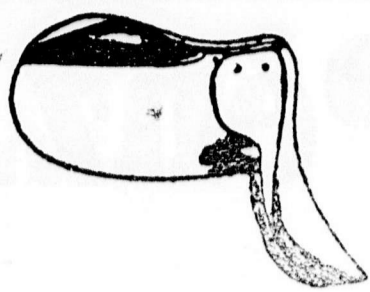
trieszti kávé, tea és angol rum aruházánál a 8 féle zamatu pörkölt kávé legjobb, legolcsóbb Kossuth-u. villamos motor üzemű kávé; örköldébe.

Aszódinál

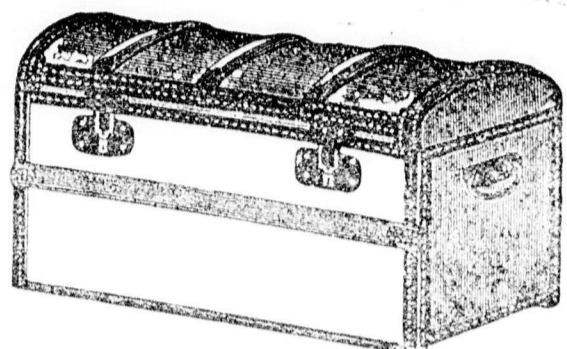
Kossuth-utca, kakao és csokoládé vásár megkezdődött nagyban és kicsinyben olcsó árárt. 2 kgr. kuba és gyöngykávé bérmentve 3 fnt 50 kr.

Téli idényre

theát, rumot, halkonzervek nagyban gyári áron. Zsur csemegéket nagyban és kicsinyben olcsó árában. Aszódinál Kossuth-utca. Cukrárszerták kaphatók.

LÖRINCZ MÓR Nagyvárad, Bémer-tér.

Legnagyobb raktár grammophon, beszélő gépek, alkatrészek és lemezekből.

Utazó bőröndök, elegáns kézi kofferek, női kézi tarsolyok, uti kosarak, kupé és vasuti méretben. Gyermekek kocsik, velocipédek nagy választéka.

Sport és lovagló eszközök.

Fénykép szerek, lemezek és készülékek!

Kérjen árjegyzéket.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér I.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpáival szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás W o l f r a m lámpa darabja 3.60 kor. 100 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

5 izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Minemű izzólámpa különlegességek, fénycső és z-l á m p á k, ugyancsak legolcsóbb áron kaphatók.

Csillárak.

Évlámpák

Állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön e célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos mólókat

12 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítést, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

villamos világítás

Telefon szám 514.

Főszerező telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyelletes szolgálat.

1910-es modellünk újításai:

Intenzív lángzó, mely gyorsan forral és kevés szeszt fogyaszt. Erős alkatrészek, melyek kicserélhetők és tisztíthatók. Művészi kivitel (modern stílus). Galvanizált bronz színezés. Hozzáadva a »Rops« biztonsági gyorsfűző eddigi előnyeit, a

„ROPS“ 1910.

a jelenkor legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tűzhelye. Ha feldől elalszik. A szesz ki nem folyhat!

Ára Budapesten 4— korona.

Régi használt példányokat a gyár 2 korona 50 fillér ráfizetéssel 1910-es modellre cserél át.

Kapható minden szakmába vágó üzletben.

„ROPS“ Fémárugyar Részvénytársaság.

Budapest, V. Váci-ut 74.11.

Helybeli elárusító:

TARSOLY ÉS RISZTÓ.

Képviselek vidéken kerestetnek.

Tarsoly és Risztó

különlegességek vaskereskedése

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

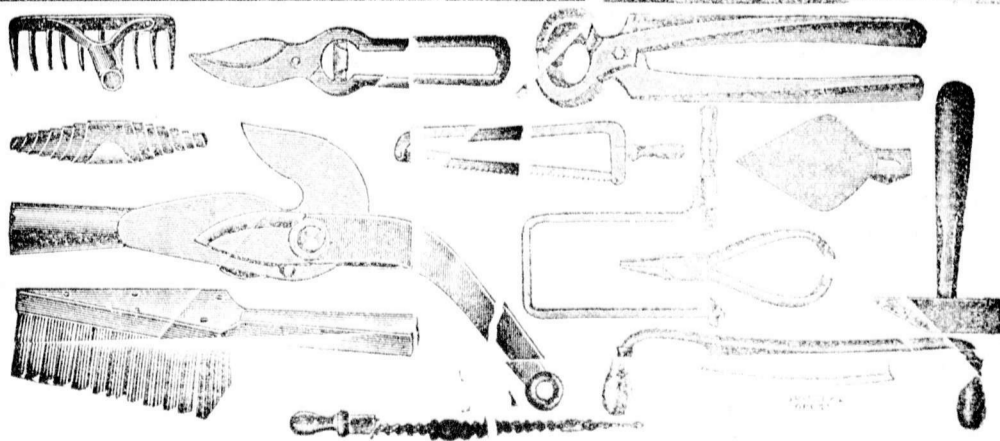
Kerti szerszámok

melyek készen benyelezve is nagy választékban kaphatók.

Metsző- és

hernyózó ollók

legjobb minőségben.

Mérlegek

sárgaréz tényérral vagy márvány lappal

és súlyok

állami hitelesítéssel minden nagyságban.

M. kir. lőporáruda

s mindennemű töltények, vadászati felszerelések és vadászfegyverek raktára.

= Nagyhangu ígéretek =

nem sajátunk.

Telephon 249

SZOLID árak,
PONTOS kiszolgálás,
BECSÜLETES mérés

Telefon 249

jellemzi üzletünket.

Mindennemű fűszer, csemege, ásványvíz, déli gyümölcs, fajalma, friss és szárított főzelék, sában, ecetben és olajban pácolt halak, tea-vaj, turó, különböző sajt és ét-olaj raktárunkat ajánljuk a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe.
Tisztelettel

Mezey János és Társa fűszer kereskedése

Nagyvárad, Szt. László-tér, nagyvárad-i takarékpénztár épület.

Bor-eladás.

A nagyvárad-i lat. szert. káptalani uradalom pinczejéből (Sal Ferencz-utca 4. sz.) 1908. évi termésű bagaméri asztali bor kapható 100 literen felüli mennyiségben, literenként 48 fillérért.

Telefon: 212.

Papp Imre,
uradalmi főtiszt.

(Utánnymás nem díjazatik).

Végre tiszta
(„Endlich rein“)

a legtökéletesebb és legmeszebb menő egészségügyi és kozmetikus követelményeknek megfelelő **mosdópép**. Dobozban, tubusban. Fogpasztának is használható. (Törv. védve.) A „Végre tiszta“ („Endlich rein“) jó hatással van a bőrre, élénkíti, és már rövid idei használat után lágyá és gyöngéddé teszi. Használhatatlan, az előkelő és **fürdőszappan** fölülmulthatatlan, az előkelő toaletti asztalnak és a családnak is ideális használati szere. Tubusban csomagolva orvosnak, utazónak és sportembernek különösen ajánlható.
Vegyeszeti gyár: Bucher, Wien I. Himmelportgasse 17.
Kapható drogeriákban, gyógyszerárakban és illatszertüzetekben.

Pénz.

Olcso

töketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Hazak, szőlök, földbirtokok

örök árban való **adás-vételét** vagy **bérlését** a legsikeresebb eredménnyel közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és financiroza.

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca.

27

Telefon szám 424.

Uj. Uj. Uj.

Villanyerőre berendezett
modern díszmű és ipari

esztergályos üzlet

**Beöthy Ödön- és Arany János-
utca sarkán Nagyváradon.**

Tisztelettel értesitem a nagybecsült közönséget, hogy műhelyemben készítek mind-n ezen szakmába vágó ipari és díszmű esztergályos munkákat. Béliárdgolyókat, dakókat stb. igen jutányos árak mellett, kellő pontossággal és kitűnő szaktudással. Szíves pártfogást kér

Deutsch Miksa, esztergályos.

A szép arcot
ápolni
kell

LÉDIG ÁRPÁD ARANY KERESZT GYÓGYSZERTÁR
NAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR
Alapított 1742. A (román püspökség mellett)

A csunya
arcot
még
jobban

Az Alabástrom fogcrém nem támadja a fogzománcot, egy nagy tubus 20 krajcár

Aki az arca üdeségét megakarja őrizni, az csak
Lédig-féle Pármai ibolya arccrémét
használjon. Egy egész tégely 20 krajcár.

Ne legyen az arca szeplős, májfoltos, kiütéses, pattanásos, ne legyen ráncos, hanem mindig sima, hófehér csak

Lédig-féle Pármai ibolya arccrémét
használjon, egy egész tégely nappali vagy éjjeli 20 kr.

1 drb. Pármai ibolya szappan 20 krajcár.

A legjobb fogtisztító crém az Alabástrom fogcrém
1 nagy tubus 20 kr., finom fogkefe 20 kr.-tól felfelé.
Drogeria cikkek drogeria árban kaphatók.

A Pármai ibolya arccrém teljesen ártalmatlan, egy egész tégely 20 krajcár

Szép fehér foga lesz, ha Alabástrom fogcrémét használ

Lédig Árpád ARANY KERESZT GYÓGYSZERTÁR
NAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR
Alapított 1742 (A városháza mellett)

Egy nagy tubus fogcrém 20 krajcár

Telefonszám: 769. Telefonszám: 769.

**A nagyvárad-i tisztviselők
fogyasztási szövetkezete.**

A kiváló minőségű bácskai „Purus” csemege teavaj és az izletes tejszinturó kizárólag

a nagyvárad-i tisztviselők fogyasztási szövetkezetének

Rákóczy-uti üzletében kapható.

Telefonszám: 769. Telefonszám: 769.

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA

könyv és hirlapkiadó vállalat

NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCZA 5. SZ.

Bérlők:

Erdélyi Sándor és Kremlicza Lajos.

A legmodernebb betűkkel és diszítő anyagokkal ujjonnan berendezve.

Mindennemü hivatalos, üzleti és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett, izléses kivitelben
≡ készítettnek. ≡

Latin szert. és g. kath. egyházmegyei nyomtatványok állandóan raktáron.

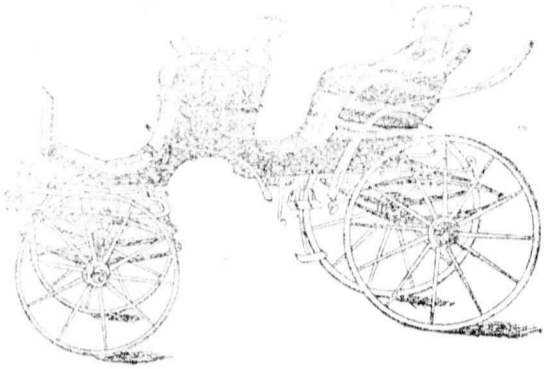
A „TISZÁNTUL”
politikai napilap kiadóhivatala.

Alapítottott:
1894.

Hirdetések a legjutányosabb árak mellett
a „Tiszántul”-ban közöltetnek.

Alapítottott:
1894.

Új kocsiraktár! Megnyilik márczius 1-én.

Van szerencsénk Nagyvárad város és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy a nagyváradai kocsikészítő mesterek szakosztálya által létesített

kész kocsiraktár

Nagyváradon, Lukács György-utca 14-ik szám alatt, márczius 1-én megnyílik, ahol is a legegánsabb és

legtartósabb kivitelű kész kocsik, gazdasági járművek, kocsialkatrészek és mindennemű kocsifelszerelési cikkek a legjutányosabb árak mellett beszerezhetőek, ócska kocsikat becserelelünk, javításokat pontosan és jutányosan eszközölünk.

Tisztelett-l

a nagyváradai kocsikészítő mesterek szakosztálya.

SZABÓ JÁNOS

úri divat szabó és egyenruha készítőnél a legdivatosabb szövetek és választékban vannak felhalmazva.

Modern szabás. Izléses munka.

Fő-utca, (Gerliczy-palota.)

Tanuló felvétetik.

Halló! Kérem a 882. számot! t. i.

Frenkel Ignác

asztalos

Kert-utca 16. szám alatti butorraktárát, hol minden szoba- és konyha-butor raktáron van. Vesz és elad kevésbé használt butorokat. Butor tisztítást és szakszerű javításokat a legolcsóbban végez. Butorszükségletünk beszerzése előtt saját érdekünkben ne mulasszuk el a fenti céget felkeresni.

FLONTA MIHÁLY

építő vállalkozó

Telep és iroda Perces-utca 9.

Elvállal: templom, iskola, körjegyzőség és mindennemű magán-épület tervezését és építését.

Cement gyártmányok állandóan vannak raktáron, megrendelések elfogadtnak.

Allandó műsirkő raktár.

Költségvetéssel készséggel szolgál.

Abbázia Hotel és pensió Riviera.

Aki otthonias és kellemes lakást óhajt Abbáziában, felhívom az i. t. közönség figyelmét

szállodámra,

mely a legegánsabb izlést is kielégíti, azonkívül kitűnő magyar konyhánk a legjobb hírnévnek örvend. Szobák gyönyörű tengeri kilátással és figyelmes kiszolgálás. — Fürdőszoba minden emeleten. — Orvos a házban.

Mérsékelt árak. — Prospektus ingyen.

Magyarok szives pártfogását kéri a tulajdonos

Politzer Gyula.

REISZ MIKSA

BUTORGYÁRA

Békéscsaba — Nagyvárad

Kossuth (Sas)-utca 7.